

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

Nr. APD – 38
din 27.07.2016

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 21 din 05.06.2015, materialele acumulate în cadrul investigației, observațiile făcute de părți asupra raportului de investigație, precum și după desfășurarea audierilor,

A CONSTATAT:

La data de 05.05.2015, în adresa Consiliului Concurenței a parvenit plângerea SRL „Făclia” nr. 39 din 04.05.2015, în care au fost reclamate acțiunile ÎS „Poșta Moldovei” privind impunerea prin pct. 2.2.5 și 3.3 ale contractului nr. 19/2 din 14.01.2015 a unor condiții inechitabile de tranzacționare față de SRL „Făclia”.

Potrivit plângerii SRL „Făclia” nr. 39 din 04.05.2015, prin acțiunea reclamată au fost încălcate prevederile art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, ce interzice *impunerea, în mod direct sau indirect, a unor prețuri inechitabile de vânzare ori de cumpărare sau a altor condiții inechitabile de tranzacționare*. Plângerea SRL „Făclia” nr. 39 din 04.05.2015 a fost susținută și de directorii altor publicații periodice care au subsemnat: revista „NOI”, ziarul „Tainele Sănătății”, „Ziarul Național”, săptămânalul „Florile Dalbe”, revista „Alunelul”, cotidianul „Moldova Suverană”, „Ziarul de Gardă”, revista „Săptămâna” și revista „Literatura și arta” (în continuare publicațiile periodice).

Prin Dispoziția nr. 21 din 05.06.2015 Plenul Consiliul Concurenței a dispus inițierea investigației referitor la semnele încălcării prevederilor art. 11 alin. (2) lit.

a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către ÎS „Poșta Moldovei” prin impunerea unor condiții inechitabile de tranzacționare prin pct. 2.2.5 și 3.3 ale contractului nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat cu SRL „Făclia”.

I. Părțile implicate

Reclamat - Publicația Periodică „Făclia” SRL (IDNO 1003600117641), redacție care editează publicația periodică „Făclia”, săptămânal de informații, opinie și cultură pedagogică, fondat în 1954. În anul 2015 tirajul ziarului „Făclia” a fost de 3700 exemplare, iar abonamentul anual a fost de 279 lei.

Reclamat - ÎS „Poșta Moldovei” (IDNO 1002600023242), operator național care prestează servicii poștale începând cu 01.04.1993, subordonându-se Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor. Fiind cel mai mare operator de profil din Republica Moldova, întreprinderea oferă un larg spectru de servicii poștale și financiare pe întreg teritoriul țării, dispunând de 37 de filiale și o rețea teritorială de 1146 de oficii și agenții poștale prestând servicii poștale cetățenilor în 1527 de localități ale țării.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă.

Piața relevantă a produsului

În conformitate cu art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.

Ținând cont de faptul că problema concurențială reclamată se referă la impunerea de către ÎS „Poșta Moldovei” a unor condiții inechitabile de tranzacționare față de SRL „Făclia” prin pct. 2.2.5 și 3.3 ale contractului nr. 19/2 din 14.01.2015, iar conform pct. 1.1, obiectul contractului nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între SRL „Făclia” și ÎS „Poșta Moldovei” îl constituie distribuirea prin abonare a edițiilor periodice pentru anul 2015, piața relevantă a produsului în sensul prezentei investigații se definește ca *piața prestării serviciilor de distribuire prin abonare a edițiilor periodice*.

Piața geografică relevantă

Conform art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața geografică relevantă reprezintă o zonă în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

Conform pct. 1.2 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 SRL „Făclia” încredințează ÎS „Poșta Moldovei” distribuirea edițiilor periodice prin abonare conform tehnologiilor și condițiilor stipulate în contract: recepționarea și perfectarea abonării, recepționarea edițiilor periodice de la edituri, asigurarea expedierii și distribuirii prin abonare în cadrul subdiviziunilor Poștei.

ÎS „Poșta Moldovei” prestează servicii poștale cetățenilor în 1527 de localități ale țării, iar publicația periodică „Făclia” cât și alte publicații periodice cu acoperire națională se distribuie în majoritatea localităților din Republica Moldova.

Astfel, ținând cont de faptul că distribuirea prin abonare a Publicației Periodice „Făclia” cât și distribuirea altor Publicații Periodice cu acoperire națională se realizează în majoritatea localităților din Republica Moldova, piața geografică relevantă se definește ca *teritoriul Republicii Moldova*.

Prin urmare, în sensul cazului investigat **piața relevantă** se definește ca *piața prestării serviciilor de distribuire prin abonare a edițiilor periodice pe teritoriul Republicii Moldova*.

Poziția dominantă

Potrivit art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, poziția dominantă pe piață reprezintă o poziție de putere economică de care beneficiază o întreprindere ce îi permite să împiedice menținerea unei concurențe efective pe o piață relevantă, acordându-i posibilitatea de a se comporta, în mare măsură, în mod independent față de concurenți, de clienții săi și, în ultimă instanță, față de consumatori.

În vederea determinării faptului dacă întreprinderile care prestează servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice au posibilitatea de a presta servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice pe întreg teritoriul Republicii Moldova, Consiliul Concurenței a solicitat acestor întreprinderi să indice teritoriul în care asigură distribuirea edițiilor periodice prin abonare. Astfel, în urma analizei informațiilor prezentate se constată următoarele:

- SRL „Ediții Periodice” prin scrisoarea nr. 2/101-16 din 21.12.2015, a comunicat că desfășoară activitate de distribuire prin abonare a publicațiilor periodice numai către persoanele juridice pe teritoriul municipiului Chișinău.
- SRL „Pressinform-Curier” prin scrisoarea nr. 01-10/288 din 24.12.2015 a comunicat că prestează servicii de distribuire prin abonare a ziarelor și revistelor numai în orașul Chișinău, iar în ceea ce privește raioanele, satele din Republica Moldova și localitățile care fac parte din mun. Chișinău întreprinderea nu prestează acest serviciu din motiv că nu dispune de transport.
- SRL „New Post International MLD” prin scrisoarea nr. 35/12 din 23.12.2015

a comunicat că nu prestează servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice, însă este disponibilă să ofere servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice în bază contractuală.

- SRL „Moldpresa Grup” prin scrisoarea nr. 35/12 din 23.12.2015 a comunicat că desfășoară activitate de distribuire prin abonare a edițiilor periodice în mun. Chișinău, și asigură vânzarea cu amănuntul a ziarelor, revistelor etc. prin rețeaua de chioșcuri care sunt amplasate în mun. Chișinău, or. Orhei, or. Comrat, or. Cahul, or. Hâncești, or. Bălți, or. Soroca. De asemenea, SRL „Moldpresa Grup” a comunicat că nu are posibilitatea de a asigura distribuirea prin abonare sau comercializarea cu amănuntul a edițiilor periodice prin abonare pe teritoriul Republicii Moldova.
- SRL „Max-Expres” prin scrisoarea nr. 1 din 28.12.2015, a comunicat că prestează servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice doar în or. Chișinău.
- ÎI „Deleu-Delev” prin scrisoarea nr. 12/0017 din 13.01.2016, a menționat că prestează servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice pe întreg teritoriul Republicii Moldova la solicitare prin intermediul expedierilor poștale. De asemenea, a comunicat că are posibilitatea de distribuire prin abonare a edițiilor periodice pe întreg teritoriul Republicii Moldova, doar prin intermediul serviciilor ÎS „Poșta Moldovei”.
- SRL „USP Presa” prin scrisoarea nr. 1 din 14.01.2016, a menționat că întreprinderea nu activează începând cu 01.01.2015, în legătură cu inițierea procedurii de insolvabilitate.
- ÎS „Poșta Moldovei, prin scrisoarea nr. 20088 din 11.01.2016, a comunicat că asigură distribuirea edițiilor periodice prin abonare în 1148 de oficii poștale și respectiv 1527 de localități, din numărul total de 1681 de localități din Republica Moldova.

Totodată, în majoritatea localităților rurale distribuirea prin abonare a edițiilor periodice se poate realiza doar prin intermediul oficiilor poștale ale ÎS „Poșta Moldovei”, inclusiv distribuirea publicației periodice „Făclia” în anul 2015 în 845 de localități din Republica Moldova.

Astfel, ținând cont de faptul că ÎS „Poșta Moldovei” dispune de o rețea națională de oficii poștale, prin intermediul căreia prestează și servicii de distribuire a edițiilor periodice prin abonare, se constată că ÎS „Poșta Moldovei” este singura întreprindere care prestează servicii de distribuire a edițiilor periodice prin abonare pe întreg teritoriul țării, și prin urmare ÎS „Poșta Moldovei” deține poziție dominată pe piața prestării serviciilor de distribuire prin abonare a edițiilor periodice pe teritoriul Republicii Moldova.

III. Acte și fapte constatate

Conform plângerii SRL „Făclia” nr. 39 din 04.05.2015, între SRL „Făclia” și ÎS „Poșta Moldovei” a fost încheiat contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare. Acest contract a fost încheiat după modelul standard, care a fost remis de către ÎS „Poșta Moldovei” tuturor publicațiilor periodice. Totodată, contractul propus spre semnare SRL „Făclia” conținea clauze cu care publicația periodică nu era de acord, după cum urmează:

1) Conform pct. 2.2.5 al contractului nr. 19/2 din 14.01.2015, *Redacția se obligă să prezinte Poștei tirajul de abonare a edițiilor periodice împachetat și sortat pe centrale de Poștă cu facturi de expediere însoțite de specificația pe fiecare CP, indicându-se tirajul și cantitatea pachetelor.*

2) Conform pct. 3.3 al contractului nr. 19/2 din 14.01.2015, *Lunar, începând cu data de 10 a următoarei luni, Poșta transferă pe contul Redacției suma, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonați în luna precedentă.*

Astfel, având în vedere faptul că pct. 6.6 a contractului prevede că *modificarea contractului se face numai prin acord adițional între părțile contractuale*, precum și reieșind din practica anilor anteriori, când contractul între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia” era modificat prin acorduri adiționale imediat după ce era semnat, la data de 19.12.2014 SRL „Făclia” în cadrul negocierilor a propus ÎS „Poșta Moldovei” spre semnare acordul adițional nr. 86/1 din 19.12.2014, prin care se modificau clauzele contractuale prevăzute în pct. 2.2.5, pct. 3.3 și pct. 4.1 ale contractului privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul pentru anul 2015, care a fost propus de către ÎS „Poșta Moldovei”.

În acordul adițional nr. 86/1 din 19.12.2014 reclamantul a menționat că *pct. 2.2.5. e nefondat - noul tarif de 0,15 bani pentru sortare și împachetare pentru un exemplar impus redacției, pentru prima oară, nu are temei juridic.*

La fel, în acordul adițional SRL „Făclia” a insistat ca pct. 3.3 să fie semnat în următoarea redacție: *Poșta Moldovei până la data de 25.01.2015, transferă pe contul Redacției 80% din suma totală anuală primită pentru abonare conform notelor de comandă, iar 20% din suma abonării anuale se transferă până la 30.01.2015. Pentru abonarea lunară Poșta Moldovei transferă la contul redacției suma abonării lunare până la data de 25 a lunii următoare.*

De asemenea, SRL „Făclia” a propus ca pct. 4.1. din Contract să aibă următoarea redacție: *În cazul expirării termenelor de achitare prevăzute în pct. 3.3. al prezentului Contract, „Poșta Moldovei” achită „Redacției” penalitate în mărime de 5% din suma netransferată la timp pentru fiecare zi de întârziere.*

Totuși, spre deosebire de perioadele anterioare, în anul 2015 ÎS „Poșta Moldovei” a refuzat să semneze acordul adițional propus de către SRL „Făclia” cu modificările sus menționate.

Astfel, neavând o altă opțiune deoarece distribuirea publicației periodice se putea realiza doar prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”, pentru a-și putea desfășura activitatea la data de 14.01.2015 SRL „Făclia” a semnat contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 în redacția propusă de ÎS „Poșta Moldovei”.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 08 din 09.02.2015 adresată ÎS „Poșta Moldovei”, SRL „Făclia” a comunicat că contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 semnat cu ÎS „Poșta Moldovei” conține clauze discriminatorii, care cad sub incidența Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012. Mai mult ca atât, SRL „Făclia” a menționat că este evidentă intenția ÎS „Poșta Moldovei” de a intra în posesia unor mijloace financiare ce nu-i aparțin și acțiunile ÎS „Poșta Moldovei” amenință ca activitatea săptămânalului să fie paralizată.

Drept răspuns, ÎS „Poșta Moldovei”, prin scrisoarea nr. 21319 din 10.03.2015, a menționat că *potrivit prevederilor art. 666 alin. (1) Cod civil al RM, contractul reprezintă acordul de voință a doua persoane de a produce efecte juridice. La data de 14.01.2015, între ÎS „Poșta Moldovei” și PP „Făclia”, de comun acord, a fost încheiat contractul nr. 19/2 privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare. Prin urmare, ÎS „Poșta Moldovei” și PP „Făclia”-a realizat acordul de voință în vederea executării contractului sus - menționat în condițiile și conform prevederilor acestuia.*

Totodată, ÎS „Poșta Moldovei” a menționat că își exprimă predispunerea colaborării în condițiile prevăzute în contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare, încheiat între părți și își expune disponibilitatea de a negocia orice propunere înaintată de SRL „Făclia”.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 27 din 23.03.2015, SRL „Făclia” a comunicat ÎS „Poșta Moldovei” că, având în vedere faptul ca punctul 3.3. din Contractul încheiat cu ÎS „Poșta Moldovei” nr. 19/2 din 14.01.2015 privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare permite ÎS „Poșta Moldovei” netransferarea integrală a sumelor recepționate de ÎS „Poșta Moldovei” de la abonații publicației periodice „Făclia”, redacția se află în imposibilitate de a edita săptămânalul „Făclia”. Prin urmare, SRL „Făclia” a solicitat ÎS „Poșta Moldovei” anularea punctului 3.3 din contract sau reformularea lui într-o altă redacție și a informat ÎS „Poșta Moldovei” că, în cazul în care ÎS „Poșta Moldovei” nu acceptă o alta redacție a acestui punct, din data de 03.04.2015 SRL „Făclia” va sista apariția săptămânalului.

În acest sens, drept răspuns la solicitarea Consiliului Concurenței nr. APD-25/198-818 din 13.05.2015, prin scrisoarea nr. 1297 din 19.05.2015 ÎS „Poșta Moldovei” a comunicat că prevederile art. 126 din Constituția Republicii Moldova și art. 667 din Codul civil stabilesc principiul libertății contractuale, care implica

dreptul părților de a determina liber necesitatea încheierii contractului. Obligarea la încheierea unui contract este interzisă, cu excepția cazurilor când obligația de a contracta este prevăzută de Codul civil de lege sau dacă reiese dintr-o obligație asumată benevol.

La fel, ÎS „Poșta Moldovei” a menționat că la data de 14.01.2015 între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia” a fost încheiat de comun acord contractul nr. 19/2 privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare. Prin urmare, între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia” în rezultatul negocierilor purtate, s-a realizat acordul de voință în vederea executării contractului sus-menționat în condițiile și conform prevederilor acestuia.

Totodată, având în vedere că SRL „Făclia” a înaintat acordul adițional privind modificarea contractului nr. 19/2 din 14.01.2015, ÎS „Poșta Moldovei” a comunicat că a lansat o invitație în adresa SRL „Făclia” în vederea negocierii acestuia, însă SRL „Făclia” nu s-a prezentat. Astfel, negocierea acordului adițional înaintat de SRL „Făclia” a eșuat și acesta nu a fost semnat. În susținerea acestei afirmații ÎS „Poșta Moldovei” nu a prezentat careva probe. Mai mult ca atât, ÎS „Poșta Moldovei” a comunicat că își exprimă predispunerea colaborării cu SRL „Făclia” în condițiile prevăzute în contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare.

În urma examinării materialelor acumulate în cadrul investigației se constată că ÎS „Poșta Moldovei” impune redacției (redacțiilor) propriul model de contract de distribuire a edițiilor periodice prin abonare. Conform pct. 1.2. din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia” *Redacția încredințează Poștei îndeplinirea funcțiilor privind distribuirea ediției periodice conform tehnologiilor și condițiilor stabilite în prezentul contract: **recepționarea și perfectarea abonării**, recepționarea edițiilor periodice de la edituri, asigurarea expedierii și distribuirii prin abonare în cadrul subdiviziunilor poștei.* Prin urmare, se constată că recepționarea și perfectarea abonării este parte componentă a serviciului de distribuire a edițiilor periodice prin abonare prestat de către ÎS „Poșta Moldovei” redacției SRL „Făclia”, și constă în includerea ediției periodice în catalogul de abonare, asigurarea cu acest catalog a tuturor filialelor Poștei, determinarea perioadei de lansare și finalizare a abonării pentru lunile următoare și prezentarea către redacție a comenzilor pentru abonare pentru luna următoare până la data de 27 a fiecărei luni. În același timp, contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 prevede că *lunar, începând cu data de 10 a următoarei luni, Poșta transferă pe contul Redacției suma, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonații **din luna precedentă.*** Prin urmare, se constată că, deși recepționarea și perfectarea abonării anuale de către ÎS „Poșta Moldovei” S.A. se încheie la 25 decembrie pentru anul următor, resursele financiare acumulate nu sunt transferate imediat la redacție, transferul având loc în 12 tranșe, în fiecare lună pentru edițiile

distribuite în luna precedentă. Astfel, se constată că resursele financiare pentru lunile ce urmează până la sfârșitul anului, deși au fost colectate de la abonați în luna decembrie a anului anterior, sunt reținute de către ÎS „Poșta Moldovei” pe contul său și transferate redacției treptat, în fiecare lună începând cu data de 10 pentru luna precedentă, deși toate costurile legate de publicarea ziarului sunt suportate de către SRL „Făclia”, ÎS „Poșta Moldovei” fiind responsabilă numai de distribuția acestuia.

Conform plângerii SRL „Făclia” nr. 39 din 04.05.2015, reținerea mijloacelor financiare acumulate pe parcursul abonării anuale pe contul ÎS „Poșta Moldovei” are drept consecință faptul că redacția nu își poate gestiona eficient resursele financiare, nu poate procura rezerve de hârtie de ziar, înregistrează restanțe la salarii, la fondul de asigurări sociale, la asigurarea medicală obligatorie și este afectată de creșterea prețurilor. Astfel, redacția SRL „Făclia” nu are posibilitatea de a-și acoperi cheltuielile din prima parte a anului, având în vedere resursele financiare insuficiente transferate de ÎS „Poșta Moldovei”.

O altă problemă comunicată în plângerea SRL „Făclia” nr. 39 din 04.05.2015 este faptul că prima suma transferată pentru abonarea efectuată în decembrie 2014 pentru anul 2015 a fost efectuată de ÎS „Poșta Moldovei” abia la data de 11.02.2015 prin ordinul de plată nr. 34. Astfel, conform plângerii în luna ianuarie 2015 practic activitatea redacției a fost paralizată din cauza lipsei resurselor financiare.

De asemenea, SRL „Făclia” a mai comunicat că ținând cont de sumele mici pe care ÎS „Poșta Moldovei” le-a transferat în primele 3 luni ale anului 2015, SRL „Făclia” a întâmpinat dificultăți financiare la publicarea ediției periodice, numărul de ziar din 03.04.2015 fiind omis, iar numerele următoare fiind editate pe datorie de către Tipografia PRAG-3.

Mai mult ca atât, SRL „Făclia” menționează că, prin impunerea clauzei contractuale sus menționate, ÎS „Poșta Moldovei” provoacă prejudicii economice întregii prese naționale, plângerea SRL „Făclia” nr. 39 din 04.05.2015 fiind contrasemnată de reprezentanții mai multor publicații periodice care au încheiate contracte de distribuție a edițiilor periodice prin abonare cu ÎS „Poșta Moldovei”: revista „NOI” (contract nr. 35/2 din 30.09.2014), ziarul „Tainele Sănătății” (contractul nr. 181/2 din 16.12.2014), „Ziarul Național” (contractul nr. 16/2 din 14.01.2015), săptămânalul „Florile Dalbe” (contractul nr. 39/2 din 15.10.2014), revista „Alunelul” (contractul nr. 58/2 din 27.10.2014), cotidianul „Moldova Suverană” (contractul nr. 14/2 din 14.01.2015), „Ziarul de Gardă” (contractul nr. 11/2 din 14.01.2015), revista „Săptămâna” (contractul nr. 208/2 din 02.12.2014) și revista „Literatura și arta” (contractul nr. 102/2 din 25.11.2014).

Prin scrisoarea nr. 24467 din 07.08.2015 ÎS „Poșta Moldovei” a remis în adresa Consiliului Concurenței copiile contractelor pentru anul 2013, 2014 și 2015

încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice sus menționate. Din analiza contractelor încheiate pentru anul 2015 între ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice rezultă următoarele:

Pct. 3.3. din contractele încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și revista „Alunelul”, cotidianul „Moldova Suverană”, revista „Literatura și arta” și săptămânalul „Florile Dalbe” prevede că *lunar, începând cu data de 10 a următoarei luni, Poșta transferă pe contul Redacției suma, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonați în luna precedentă.*

Pct. 3.3. din contractele încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și revista „Săptămâna”, „Ziarul Național” și „Ziarul de Gardă” prevede că *lunar, începând cu data de 10 până la 20 a următoarei luni, Poșta transferă pe contul Redacției suma, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonați în luna precedentă.*

Pct. 3.3. din contractele încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și ziarul „Tainele Sănătății” prevede că *lunar, începând cu data de 25 fiecărei luni, Poșta transferă pe contul Redacției suma, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonați în luna curentă.*

Astfel, din cele menționate mai sus, rezultă faptul că prevederi similare cu cele stabilite în pct. 3.3 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între SRL „Făclia” și ÎS „Poșta Moldovei” se regăsesc și în contractele pentru anul 2015 încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice revista „NOI”, ziarul „Tainele Sănătății”, „Ziarul Național”, săptămânalul „Florile Dalbe”, revista „Alunelul”, cotidianul „Moldova Suverană”, „Ziarul de Gardă”, revista „Săptămâna” și revista „Literatura și arta”. În același timp, se constată că ÎS „Poșta Moldovei” a stabilit perioade diferite pentru transferarea resurselor financiare către publicațiile periodice (începând cu data de 25 a fiecărei luni pentru luna curentă, începând cu data de 10 a următoarei luni pentru luna precedentă și începând cu data de 10 până la 20 a următoarei luni pentru luna precedentă), deși abonarea anuală are loc în aceeași perioadă pentru toate publicațiile. De asemenea, stabilirea unei perioade diferite de transfer a banilor nu are legătură cu periodicitatea de apariție a ziarelor și revistelor (săptămânal sau lunar).

Prin urmare, se constată că, prin stabilirea unei perioade diferite de transferare a resurselor financiare, ÎS „Poșta Moldovei” aplică în raport cu publicațiile periodice condiții inegale la prestarea serviciilor de distribuire a edițiilor periodice prin abonare, creând în acest fel un dezavantaj concurențial întreprinderilor pentru care transferul resurselor financiare are loc mai târziu (începând cu data de 10 a următoarei luni pentru luna precedentă).

În același timp, prin pct. 3.3 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 și pct. 3.3. din contractele pentru anul 2015 încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice enumerate mai sus ÎS „Poșta Moldovei” a impus publicațiilor

periodice condiții inechitabile de tranzacționare, acumulând în luna decembrie abonarea anuală pentru anul viitor și transferând resursele financiare redacțiilor bani în 12 tranșe lunare începând cu luna decembrie sau ianuarie a anului următor, doar pentru edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă. Astfel, în cazul în care banii sunt transferați pentru edițiile distribuite în luna precedentă, ultima tranșă a banilor proveniți din abonarea anuală are loc în luna ianuarie, peste 13 luni de la încasarea mijloacelor bănești de la abonați.

De asemenea, s-a constatat că ÎS „Poșta Moldovei” a aplicat condiții inegale în contractele încheiate cu publicațiile periodice în partea ce ține de împachetarea și sortarea edițiilor periodice pentru fiecare centru de poștă separat. Astfel, în contractele încheiate cu publicațiile periodice Făclia (pct. 2.2.5.), Tainele Sănătății (pct. 2.2.5.), „Alunelul” (pct. 2.2.6.), „Florile Dalbe” (pct. 2.2.5.), „Moldova Suverană” (pct. 2.2.6.), „NOI” (pct. 2.2.6.) și „Literatura și Arta” (pct. 2.2.6.) se stipulează faptul că redacția este obligată *„Să prezinte Poștei tirajul de abonare a edițiilor periodice împachetat și sortat pe Centrele de Poștă cu facturi de expediție însoțite de specificația pe fiecare CP, indicându-se tirajul și cantitatea pachetelor”*.

În anexele contractelor încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice sunt prevăzute serviciile suplimentare de distribuire a edițiilor periodice care poate fi acordate de către ÎS „Poșta Moldovei”, printre care și „Sortarea și împachetarea edițiilor periodice pe filiale - Centre de Poștă, pentru 1 exemplar sau parte separată de ediție periodică”, în cazul în care redacția nu dorește să îl realizeze cu propriile forțe. Astfel, în urma analizei contractelor s-a constatat că tariful pentru serviciul de împachetare și sortare a revistelor este același pentru toate publicațiile periodice – 0,20 lei (inclusiv TVA), în timp ce la împachetarea și sortarea ziarelor este perceput tariful de 0,15 lei (inclusiv TVA) pentru toate publicațiile periodice, cu excepția ziarului „Tainele sănătății”, pentru care tariful a fost stabilit în mărime de 0,075 lei (inclusiv TVA). Prin urmare, se constată că prin stabilirea tarifelor pentru serviciul suplimentar de sortare și împachetare a ziarelor ÎS „Poșta Moldovei” a aplicat în raporturile cu publicațiile periodice condiții inegale la prestații echivalente, creând acestora un dezavantaj concurențial în raport cu revista „Tainele Sănătății”, care beneficiază de un tarif cu 0,075 lei mai mic decât restul.

Astfel, ținând cont de faptul că pct. 3.6 din contracte prevede că pentru serviciile suplimentare Redacția achită plata în conformitate cu tarifele în vigoare ale Poștei indicate în Anexă, o parte din publicațiile periodice au apelat la serviciile ÎS „Poșta Moldovei” de împachetare și sortare a ziarelor și revistelor. Astfel, prin cererea din data de 16.12.2014 publicația periodică „Tainele Sănătății” a solicitat ÎS „Poșta Moldovei” prestarea serviciului de împachetare și sortare a tirajului de abonare și de vânzare cu amănuntul pe centre de poștă, conform tarifelor în

vigoare, deși anterior prin scrisoarea nr. 56 din 28.10.2014 adresată ÎS „Poșta Moldovei” „Tainele Sănătății” a comunicat că redacția nu este disponibilă să achite tarifele indicate în Anexa nr. 5 pentru împachetarea și sortarea tirajului de abonare pe filialele ÎS „Poșta Moldovei”. De asemenea, cereri cu privire la efectuarea operațiunilor de sortare și împachetare contra plată de către ÎS „Poșta Moldovei” au fost depuse de către „Alunelul” (cu 50% reducere, ținând cont că este o publicație periodică destinată copiilor), „Florile Dalbe” (cu 50% reducere, ținând cont că este o publicație periodică destinată copiilor), „Moldova Suverană”, „NOI” și „Literatura și arta”.

În același timp, contractele încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice „Ziarul de Gardă”, „Ziarul Național” și „Săptămâna” nu conțin clauze cu privire la obligativitatea publicației periodice de a împacheta și sorta tirajul pe Centre de Poștă. Astfel, pct. 2.2.2. din contractele încheiate cu „Ziarul de Gardă”, „Ziarul Național” și „Săptămâna” prevede că *„Împreună cu Poșta, Redacția să formeze comenzile (cantitatea) publicațiilor periodice destinate vânzării cu amănuntul, însoțit de specificarea pentru fiecare oficiu poștal din fiecare localitate pentru luna următoare la data de 25-27 a fiecărei luni.”*

Prin urmare, se constată că prin impunerea față de „Făclia”, „Florile Dalbe”, „Alunelul”, „Tainele Sănătății”, „Moldova Suverană”, „NOI” și „Literatura și arta” a obligației de împachetare și sortare a tirajului de abonare a edițiilor periodice pentru fiecare centru de poștă, ÎS „Poșta Moldovei” a aplicat în raporturile cu publicațiile periodice condiții inegale la prestarea serviciilor de distribuție a edițiilor periodice prin abonare, creând în acest fel publicațiilor periodice sus enumerate un dezavantaj concurențial față de „Ziarul de Gardă”, „Ziarul Național” și „Săptămâna”.

Un aspect important care a fost analizat constituie faptul dacă acțiunea examinată a afectat concurența sau a lezat interesele colective ale consumatorilor finali.

Clauza prevăzută în pct. 3.3 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între SRL „Făclia” și ÎS „Poșta Moldovei” și celelalte contracte încheiate cu publicațiile periodice pentru distribuirea edițiilor periodice prin abonare pentru anul 2015 are drept efect faptul că publicațiile periodice trebuie să-și execute prestația în avans, cu toate că abonamentul anual este achitat de către consumatorii finali distribuitorului ÎS Poșta Moldovei” în luna decembrie a anului precedent, fapt care creează condiții dezavantajoase pentru SRL „Făclia” și alte publicații periodice. Totodată, ținând cont de faptul că toate costurile și riscurile legate de producerea ziarelor și revistelor sunt suportate de către publicațiile periodice, ÎS „Poșta Moldovei” fiind doar un prestator de servicii de distribuție a edițiilor periodice prin abonare remunerat prin comision, reținerea mijloacelor financiare acumulate de la abonați pe contul ÎS „Poșta Moldovei” reprezintă o condiție

inechitabilă impusă de către ÎS „Poșta Moldovei” față de publicațiile periodice, și are consecințe negative asupra activității redacțiilor.

Spre exemplu, conform informațiilor prezentate de SRL „Făclia” prin scrisoarea nr. 62 din 02.09.2015, în prima jumătate a anului 2014 SRL „Făclia” a avut cheltuieli în sumă de [...] lei, iar ÎS „Poșta Moldovei” în prima jumătate a anului 2014 a transferat suma de [...] lei, deși abonarea anuală la 01.01.2014 constituia [...] lei.

La fel, cea mai mare parte din venituri SRL „Făclia” le încasează din abonamentele vândute de ÎS „Poșta Moldovei”, deoarece din distribuirea ediției periodice prin intermediul altor distribuitori SRL „Făclia” în anul 2014 a obținut venituri din vânzări în sumă de [...] lei.

În ceea ce privește anul 2015 se constată că SRL „Făclia” a avut cheltuieli în sumă de [...] lei, iar ÎS „Poșta Moldovei” în prima jumătate a anului 2015 a transferat suma de [...] lei, deși abonarea anuală la 01.01.2015 constituia [...] lei. Prin intermediul altor distribuitori SRL „Făclia” în prima jumătate a anului 2015 a obținut venituri din vânzări în sumă de [...] lei. Astfel, ca și în anul 2014, cea mai mare parte din venituri SRL „Făclia” le-a încasat din abonamentele vândute de ÎS „Poșta Moldovei”.

Prin urmare, din cele expuse mai sus, rezultă că aplicarea în raporturile cu publicațiile periodice a unor condiții inegale în ceea ce privește termenul de transferare a resurselor financiare pentru abonare, cerința cu privire la împachetarea și sortarea tirajelor edițiilor periodice pe centre de poștă și tariful pentru prestarea serviciilor de sortare și împachetare creează condiții inegale de activitate pentru publicațiile periodice, creând unora dintre acestea un dezavantaj concurențial.

În conformitate cu prevederile art. 59 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, prin scrisoarea nr. APD-06/399-1692 din 13.10.2015 Consiliul Concurenței, a remis ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiilor periodice raportul asupra investigației inițiate prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 21 din 05.06.2015, pentru prezentarea de obiecții și propuneri pe baza acestuia.

În acest sens prin scrisoare cu nr. de intrare Consiliul Concurenței 2357 din 28.10.2015, publicațiile periodice nu au ridicat careva obiecții la raportul de investigație.

Totodată, ÎS „Poșta Moldovei”, în conformitate cu prevederile art. 58 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în vederea exercitării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 26505 din 25.11.2015 a prezentat următoarele observații asupra raportului de investigație:

Observația nr. 1

„În corespundere cu prevederile art. 14 alin. (1) al Legii poștei nr. 463 din 18.05.1995, ÎS „Poșta Moldovei” este operatorul național desemnat pentru prestarea serviciilor poștale de bază.

Totodată, potrivit pct. 3 al Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 798 din 18.06.2015, serviciile poștale de bază prestate de operatorul național sunt:

- expedierea și distribuirea corespondenței (scrisori, cărți poștale, imprimare, pachete mici, cecograme și telegrame);
- expedierea și distribuirea mandatelor poștale (ordinare, telegrafice, electronice);
- distribuirea pensiilor, subvențiilor și indemnizațiilor.

Deopotrivă, prin prisma aceleiași prevederi a actului normativ nominalizat, ÎS „Poșta Moldovei” este în drept și nu obligată să presteze și alte servicii decât cele de bază menționate, în baza unor contracte încheiate cu părțile interesate.

Astfel, serviciile suplimentare de distribuire a edițiilor periodice prin abonare, precum și cele privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul, sunt prestate de către ÎS „Poșta Moldovei” în baza unor contracte încheiate cu publicațiile periodice urmare a negocierilor desfășurate în acest sens și reprezintă de fapt niște acorduri de parteneriat.

Așa dar, în sensul celor expuse, accentuăm că serviciile de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul nu constituie servicii poștale de bază, ci de fapt servicii suplimentare.”

Poziția Consiliului Concurenței la observația nr. 1

Observația nr. 1 se acceptă din următoarele considerente:

Potrivit art. 3 al Legii poștei nr. 463 din 18.05.1995, care era în vigoare la data încheierii contractelor de distribuire prin abonare a publicațiilor periodice în anul 2015, serviciile poștale deschise concurenței reprezintă servicii poștale prestate privind coletele și/sau servicii poștale exprese prestate privind corespondența și coletele iar, potrivit art. 15 al Legii poștei nr. 463 din 18.05.1995, serviciile poștale deschise concurenței pot fi prestate atât de „Poșta Moldovei”, cât și de alți operatori de poștă titulari ai licențelor.

Reieșind din prevederile invocate mai sus, distribuția edițiilor prin abonare face parte din serviciile poștale deschise concurenței potrivit Legii poștei nr. 463 din 18.05.1995, și ținând cont de faptul că la acel moment Legea poștei nr. 463 din 18.05.1995 nu conținea norme privind raporturile contractuale dintre ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice, aceste raporturi juridice erau reglementate de normele generale ale Codului civil.

Astfel, potrivit art. 666 alin. (1) al Codului civil, *contractul este acordul de*

voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. De asemenea, potrivit art. 667 alin. (1) al Codului civil al Republicii Moldova, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor..

Observația nr. 2

„Consiliul Concurenței, luând ca reper acoperirea națională a întreprinderii pe întreg teritoriul Republicii Moldova, nejustificat a concluzionat în cuprinsul raportului de investigație că ÎS „Poșta Moldovei”, în calitate de operator național de profil, deține poziție dominantă pe piața distribuirii edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul.

Or, acoperirea națională a ÎS „Poșta Moldovei” pe întreg teritoriul statului este destinată în vederea prestării serviciilor poștale de bază enunțate supra, reglementate expres de lege, ci nu în scopul distribuirii edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul, care reprezintă un serviciu suplimentar, ce nu se regăsește în lista serviciilor poștale de bază enumerate în pct. 3 al Regulilor privind prestarea serviciilor poștale și care este prestat de către ÎS „Poșta Moldovei” în baza unor relații contractuale încheiate în acest sens.

În aceeași ordine de idei, ținem să menționăm că deținerea de către o întreprindere/companie a acoperirii naționale pe întreg teritoriul Republicii Moldova nu poate fi considerat un factor determinant la evaluarea faptului privind deținerea sau nedeținerea de către aceasta a poziției dominante pe piața relevantă și implicit, nu justifică, impunerea în sarcina acesteia, cu titlu imperativ, a obligației de a presta o anumită categorie de servicii.

Prin urmare, în sensul celor expuse, subliniem că acoperirea națională a ÎS „Poșta Moldovei” nu reprezintă un factor determinant în vederea prestării serviciului de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul. Or, aceasta este destinată pentru prestarea serviciilor poștale de bază, reglementate expres de lege, servicii în care distribuirea edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul nu se regăsește.

Mai mult decât atât, serviciile de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul nu reprezintă activități de profil ale întreprinderii, iar ÎS „Poșta Moldovei” nu este singura companie care prestează asemenea servicii, așa cum a conchis Consiliul Concurenței în raportul de investigație prezentat. Or, serviciile respective sunt prestate deopotrivă și de alți agenți economici, cum ar fi spre exemplu: „Moldpresa Grup” SRL, „Press inform Curier” SRL, „Ediții Periodice” SRL, „Max Expres” SRL etc.

Așa dar, în aceste circumstanțe, reiterăm că toate publicațiile periodice, inclusiv și cele au semnat/subsemnat plângerea SRL „Făclia” nr. 39 din 04.05.2015 adresată Consiliului Concurenței, au posibilitatea de a se adresa la agenții

economici menționați în vederea prestării de către aceștia a serviciilor de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul.

De rând cu aceasta, potrivit pct. 8 al Hotărârii Consiliului Concurenței nr.16 din 30.08.2013, cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea poziției dominante pe piață și evaluarea abuzului de poziție dominantă, *poziția dominantă este o poziție de putere economică de care beneficiază o întreprindere ce îi permite să împiedice menținerea unei concurențe efective pe o piață relevantă, acordându-i posibilitatea de a se comporta, în mare măsură, în mod independent față de concurenții, de clienții săi și în ultimă instanță față de consumatori, ceea ce înseamnă că deciziile întreprinderii sunt în mare măsură insensibile la acțiunile și reacțiile concurenților, ale clienților și în ultimă instanță ale consumatorilor.*

Astfel, reieșind din sensul juridic al normei sus citate, conchidem că o întreprindere deține poziție dominantă pe piață în ipoteza în care aceasta împiedică direct sau indirect menținerea unei concurențe efective pe piața relevantă, fapt ce îi acordă exclusiv facultatea de a întreprinde careva acțiuni într-un mod independent în raport cu concurenții, clienții și nemijlocit consumatorii săi, iar în mare parte, deciziile sale sunt insesizabile la acțiunile și reacțiile concurenților existenți, a clienților și respectiv a consumatorilor.

Prin urmare, raportând în mod analitic activitățile desfășurate de ÎS „Poșta Moldovei”, inclusiv și serviciul de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul, la particularitățile prevăzute de legislația anticoncurențială referitoare la poziția dominantă a unei întreprinderi pe piața relevantă, conchidem că ÎS „Poșta Moldovei” nu-i pot fi atribuite caracterele poziției dominante. Or, nici o probă examinată în cadrul investigației desfășurate, nu atestă faptul că ÎS „Poșta Moldovei” ar întreprinde careva acțiuni îndreptate spre împiedicarea menținerii pe piața relevantă a concurenței efective.”

Poziția Consiliului Concurenței la observația nr. 2

Observația nr. 2 nu se acceptă din considerentele expuse în Capitolul II al prezentei Decizii secțiunea *Poziția dominantă*.

Totodată, s-a constatat că în majoritatea localităților rurale distribuția prin abonare a edițiilor periodice se poate realiza doar prin intermediul oficiilor poștale ale ÎS „Poșta Moldovei”, inclusiv distribuția publicației periodice „Făclia”, distribuită în anul 2015 în 845 de localități din Republica Moldova.

Astfel, ținând cont de faptul că ÎS „Poșta Moldovei” dispune de o rețea națională de oficii poștale, prin intermediul căreia prestează și servicii de distribuire a edițiilor periodice prin abonare, se constată că ÎS „Poșta Moldovei” este singura întreprindere care prestează servicii de distribuire a edițiilor periodice prin abonare pe întreg teritoriul țării, și prin urmare ÎS „Poșta Moldovei” deține poziție dominată pe piața prestării serviciilor de distribuire prin abonare a edițiilor

periodice pe teritoriul Republicii Moldova.

Observația nr. 3

„Vă comunicăm că serviciile de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul sunt prestate de către ÎS „Poșta Moldovei” în strictă corespundere cu condițiile contractuale, stabilite de către părți urmare a negocierilor desfășurate în acest sens.

În aceste circumstanțe, subliniem că în pofida faptului că raporturile contractuale dintre ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice în domeniul prestării serviciilor de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul, au fost inițiate urmare a prezentării proiectului contractului al ÎS „Poșta Moldovei”, întreprinderea și-a exprimat disponibilitatea de a negocia clauzele acestuia, dar în condiții reale, astfel încât să fie posibilă colaborarea reciproc avantajoasă. Dar, ținem să evidențiem faptul că de fiecare dată, propunerile parvenite din partea publicațiilor periodice, erau îndreptate în scopul împovărării și mai mult a ÎS „Poșta Moldovei”, punând în sarcina acesteia majoritatea cheltuielilor aferente procesului tehnologic de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul, astfel încât comisionul perceput de către întreprindere pentru prestarea serviciilor respective, acoperă doar o parte din cheltuielile efectiv suportate. Astfel, anual, Î.S „Poșta Moldovei” înregistrează pierderi [...] de lei ce rezultă din prestarea serviciului respectiv, spre exemplu, în anul 2013 pierderile date au constituit [...] lei, iar în anul 2014 - [...] lei.”

Poziția Consiliului Concurenței la observația nr. 3

Observația nr. 3 se acceptă din următoarele considerente:

Potrivit celor comunicate de ÎS „Poșta Moldovei” prin scrisoarea nr. 26505 din 25.11.2015, cât și ca urmare a examinării contractelor încheiate cu publicațiile periodice, s-a constatat că ÎS „Poșta Moldovei” propune publicațiilor periodice propriul model de contract de distribuire a edițiilor periodice prin abonare.

Totuși, prin Procesul-verbal nr. 1 al ședinței cu membrii grupului de inițiativă a editorilor de presă din 06.10.2014 remis de ÎS „Poșta Moldovei” prin scrisoarea nr. 20088 din 11.01.2016, se confirmă desfășurarea procesului de negociere a contractului din 2015 privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare. Astfel, la această ședință reprezentanții editorilor de presă au propus includerea în contract a pct. 2.1.8, pct. 2.1.9, pct. 4.1, modificarea pct. 2.2.2, pct. 3.3, pct. 3.5, pct. 3.8, excluderea pct. 2.2.6 și pct. 4.4. Ca urmare a negocierilor s-a hotărât modificarea pct. 2.2.2, pct. 3.5, pct. 3.8, pct. 4.1, pct. 3.3, neinclusiunea pct. 2.1.8, pct. 2.1.9, excluderea pct. 2.2.6, neexcluderea pct. 4.4.

De asemenea, se constată că propunerea de modificare a pct. 3.3 din contract venită din partea reprezentanților editorilor de presă prevedea că *până la sfârșitul*

lunii ianuarie Poșta achită redacție cel puțin 60% din suma totală acumulată de la abonați. Iar în luna iulie Poșta achită redacției suma totală acumulată de la abonați, însă, ca urmare a negocierilor, pct. 3.3 s-a stabilit în următoarea redacție lunar, de la data de 10 până la data de 20, poșta transferă pe contul redacției suma acumulată suplimentar, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonați în luna precedentă.

În altă ordine de idei, din corespondența purtată între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia” cu referire la negocierea și modificarea contractului de distribuție prin abonare a edițiilor periodice, remisă Consiliului Concurenței prin scrisoarea ÎS „Poșta Moldovei” nr. 20826 din 09.02.2016, se constată că, anterior încheierii cât și după încheierea contractului nr. 19/2 din 14.01.2015, SRL „Făclia” a solicitat în repetate rânduri semnarea unui acord adițional prin care urma să se modifice pct. 2.2.5 și pct. 3.3. din contract. Astfel, SRL „Făclia” insista ca pct. 3.3 să fie semnat în următoarea redacție: *Poșta Moldovei până la data de 25.01.2015, transferă pe contul Redacției 80% din suma totală anuală primită pentru abonare conform notelor de comandă, iar 20% din suma abonării anuale se transferă până la 30.01.2015. Pentru abonarea lunară Poșta Moldovei transferă la contul redacției suma abonării lunare până la data de 25 a lunii următoare.* Referitor la aceasta, în cadrul negocierilor purtate, ÎS „Poșta Moldovei” a comunicat că este în imposibilitate de a accepta propunerile înaintate de SRL „Făclia”, totuși ținând cont că contractul pentru anul 2015 s-a încheiat ca urmare a realizării acordului de voință între părți, aceasta este dispusă să colaboreze în condițiile prevăzute în contractul nr. 19/2 din 14.01.2015.

În altă ordine de idei, din corespondența cu referire la negocierea contractului pentru anul 2016, care a fost remisă Consiliului Concurenței de ÎS „Poșta Moldovei” prin scrisoarea nr. 20826 din 09.02.2016, se constată că, prin scrisoarea nr. 73 din 29.10.2015 SRL „Făclia” a solicitat ca pentru anul 2016 pct. 3.3 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 să fie reformulat în următoarea redacție, *suma totală anuală primită pentru abonare se transferă redacției până la 05 ianuarie a anului pentru care se face abonare cât și excluderea pct. 2.2.5 din contract.* Cu referire la această adresare ÎS „Poșta Moldovei”, prin scrisoarea nr. 26470 din 23.11.2015, a comunicat că contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 a fost încheiat în rezultat negocierilor și realizării acordului de voință a părților. Iar cât privește comisionul pentru sortare și împachetare, ÎS „Poșta Moldovei” a comunicat că prin contractul încheiat aceasta s-a obligat doar la distribuția edițiilor periodice prin abonare în schimbul unui comision achitat de SRL „Făclia” în acest sens, dar nu și la împachetarea și sortarea tirajului acestora.

Mai mult ca atât, ÎS „Poșta Moldovei” a menționat că, în corespundere cu pct. 2.2.5 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 SRL „Făclia” are posibilitatea de a alege două soluții, fie prezintă tirajul de abonare sortat și împachetat pe Centre de

poștă, fie solicită în scris ÎS „Poșta Moldovei” de a presta acest serviciu și achită plata pentru acesta conform tarifelor în vigoare indicate în anexa nr. 5 a contractului. Totodată, ÎS „Poșta Moldovei” prin această scrisoare a comunicat că în situația în care va apărea necesitatea încheierii unui nou contract, prevederile acestuia vor fi negociate de către părți în condiții reciproc avantajoase.

Prin scrisoarea nr. 12 din 01.12.2015 adresată ÎS „Poșta Moldovei”, SRL „Făclia” a solicitat ca în contractul pentru anul 2016 să fie modificat pct. 3.3 și să fie exclus pct. 2.2.5 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015. Prin scrisoarea nr. 20382 din 22.01.2016 ÎS „Poșta Moldovei” a înaintat o invitație de participare la o ședință privind negocierea contractului pentru anul 2016. Astfel, ca răspuns la această invitație SRL „Făclia” prin scrisoarea nr. 7 din 26.01.2016 a comunicat că nu renunță la cele solicitate în adresarea sa nr. 12 din 01.12.2015 prin care a solicitat modificarea pct. 3.3 și excluderea pct. 2.2.5 din contractului nr. 19/2 din 14.01.2015.

Observația nr. 4

„Cu referire la mențiunea Consiliului Concurenței precum că ÎS „Poșta Moldovei” a impus publicațiilor periodice condiții inechitabile de tranzacționare prin faptul că acumulând în luna decembrie abonarea lunară pentru anul viitor, transferă publicațiilor periodice, sumele bănești în 12 transe pentru edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă, reiterăm următoarele:

În principal, atragem atenția asupra faptului că condiția respectivă a fost aplicată de către ÎS „Poșta Moldovei” în mod egal tuturor publicațiilor periodice, regăsindu-se în conținutul fiecărui contract de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul încheiat.

Mai mult, stabilirea unei asemenea prevederi în contract constituie o garanție suplimentară pentru consumatorii finali. Or, în cazul în care una sau mai multe publicații periodice își sistează activitatea de difuzare a edițiilor periodice și/sau în situația în care pentru o anumită perioadă, nu vor fi distribuite anumite ediții (numere) ale publicațiilor periodice, consumatorii finali sunt în drept să se adreseze ÎS „Poșta Moldovei” în vederea restituirii sumelor bănești achitate de către aceștia pentru serviciile de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și/sau vânzare cu amănuntul.

Așa dar, prin prisma celor relatate, având în vedere că condiția privind transferarea sumelor bănești de către ÎS „Poșta Moldovei” în beneficiul publicațiilor periodice în 12 transe, pentru edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă, a fost aplicată în mod absolut egal față de toate publicațiile periodice, inclusiv și celor care au semnat/subsemnat plângerea SRL „Făclia” nr. 39 din 04.05.2015 la Consiliul Concurenței, precum și ținând cont de faptul că aceasta reprezintă o garanție în plus pentru consumatorii finali, considerăm

nejustificată constatarea Consiliului Concurenței referitoare la aplicarea în acest sens de către ÎS „Poșta Moldovei” a unor condiții inechitabile de tranzacționare.”

Poziția Consiliului Concurenței la observația nr. 4

Observația nr. 4 se acceptă din următoarele considerente:

Aplicarea de ÎS „Poșta Moldovei” față de toate publicațiile periodice a clauzei cu privire la achitarea în 12 tranșe a mijloacelor acumulate din abonare, se confirmă ca urmare a analizei contractelor încheiate în anul 2015 între ÎS „Poșta Moldovei” și revista „NOI”, ziarul „Tainele Sănătății”, „Ziarul Național”, săptămânalul „Florile Dalbe”, revista „Alunelul”, cotidianul „Moldova Suverană”, „Ziarul de Gardă”, revista „Săptămâna” și revista „Literatura și arta”.

Totodată, ca urmare a examinării contractelor încheiate în anul 2013 și 2014 între ÎS „Poșta Moldovei” și revista „NOI”, ziarul „Tainele Sănătății”, „Ziarul Național”, săptămânalul „Florile Dalbe”, revista „Alunelul”, cotidianul „Moldova Suverană”, „Ziarul de Gardă”, revista „Săptămâna” și revista „Literatura și arta”, se constată că modalitatea de achitare în 12 tranșe, luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă, a fost aplicată de către ÎS „Poșta Moldovei” și anterior în anul 2013 și 2014. Însă, în anul 2013 și 2014 SRL „Făclia” și ÎS „Poșta Moldovei” de comun acord modificau această modalitate de achitare printr-un acord adițional care prevedea că *Poșta până la data de 25.01.2014, transferă pe contul redacției 80% din suma totală anuală primită pentru abonare conform notelor de comandă iar 20% din suma abonării anuale se transferă până la 30.06.2014.*

Conform pct. 1.2. din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015, încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia”, *Redacția încredințează Poștei îndeplinirea funcțiilor privind distribuirea ediției periodice conform tehnologiilor și condițiilor stabilite în prezentul contract: **recepționarea și perfectarea abonării.***

Astfel, în contextul în care ÎS „Poșta Moldovei” organizează întreg procesul de abonare în raport cu consumatorii, potrivit art. 9 lit. f) al Legii nr. 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, *vânzătorul este obligat să înmâneze bon de casă sau un alt document, care confirmă faptul cumpărării produsului, conform unui regulament aprobat de Guvern, iar, potrivit art. 18 alin. (1) al Legii nr. 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, **remedierea gratuită a deficiențelor apărute la produs, serviciu, înlocuirea gratuită sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în cadrul termenului de garanție sau termenului de valabilitate, deficiențe care nu sânt imputabile consumatorului, se face necondiționat de către vânzător, prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit prin contract.***

Prin urmare, reieșind din prevederile pct. 1.2 din contractul nr. 19/2 din

14.01.2015, încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia” și art. 9 lit. f) al Legii nr. 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, se constată că recepționarea mijloacelor bănește de la abonați se efectuează de ÎS „Poșta Moldovei”, iar pentru mijloacele bănești încasate de la abonați ÎS „Poșta Moldovei” eliberează abonaților bon de casă.

Totodată, reieșind din clauzele contractului nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia”, se constată că acesta este un contract complex ce conține elemente ale contractului de comision în sensul art. 1061 alin (1) al Codului civil al Republicii Moldova potrivit căruia *prin contractul de comision, o parte (comisionar) se obligă să încheie acte juridice în nume propriu, dar pe contul celeilalte părți (comitent), iar aceasta să plătească o remunerație (comision)*. În contextul în care, ÎS „Poșta Moldovei” organizează perfectarea abonării și recepționează mijloacelor bănești de la abonați, potrivit art. 1061 alin. (2) al Codului civil al Republicii Moldova, *actul juridic încheiat de comisionar cu un terț dă naștere unor drepturi și obligații numai pentru comisionar, chiar și în cazul în care comitentul este numit sau a participat la executarea actului juridic*. Iar potrivit art. 1066 al Codului civil al Republicii Moldova, *în scopul garantării creanțelor ce izvorăsc din contractul de comision, comisionarul este în drept să rețină bunurile care trebuie să le predea comitentului sau persoanelor indicate de acesta*.

Astfel, modalitate de plată în 12 tranșe, luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă stabilită de ÎS „Poșta Moldovei” are la bază prevederile art. 9 lit. f) și art. 18 alin. (1) al Legii nr. 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, precum și prevederile art. 1066 al Codului civil al Republicii Moldova fiind stabilită în scopul garantării creanțelor ce izvorăsc ca urmare a perfectării abonării și recepționării mijloacelor bănești de la abonați potrivit pct. 1.2 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015, încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia”.

Mai mult ca atât, pct. 4.3 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia” (cât și contractele încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice examinate), prevede doar obligația Redacției de a achita o penalitate de 2200 lei pentru sistarea unui indice prevăzut în Anexa nr. 1 din contract, și nu prevede responsabilitatea Redacției față de abonați în cazul în care Redacția își întrerupe sau sistează activitatea de editare a publicației periodice.

Astfel, ținând cont de cele expuse mai sus, se constată că, în cazul în care Redacția își întrerupe sau sistează activitatea de editare a publicația periodice, restituirea mijloacelor bănești față de abonați se va face de către ÎS „Poșta Moldovei”.

Totodată, ca urmare a desfășurării la data de 11.12.2015 a ședinței de audieri la care au participat părțile implicate, Consiliul Concurenței prin scrisoarea nr.

APD-06/465-2102 din 23.12.2015, a solicitat de la SRL „Făclia” prezentarea copiilor contractelor privind distribuirea prin abonare a publicațiilor periodice încheiate în anul 2015 cu alți distribuitori. Astfel, analizând contractele prezentate de SRL „Făclia” prin scrisoarea nr. 92 din 24.12.2015 s-a constatat că modalitatea de plată în 12 tranșe, luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă, este practică și de alte întreprinderi care prestează servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice/vânzare cu amănuntul, fapt care rezultă din contractul încheiat între SRL „Făclia” și SRL „Moldpresa Grup” (pct. 4.1 din contractul nr. 5z din 10.09.2014), contractul încheiat între SRL „Făclia” și SRL „Ediții Periodice” (pct. 3.2 din contractul nr. 2/101-68 din 30.09.2014), și din contractul încheiat între SRL „Făclia” și ÎI „Deleu-Delev” (pct. 3.3 din contractul nr. 01/15 din 20.01.2015).

Prin urmare, reieșind din faptul că modalitatea de plată în 12 tranșe, luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă, este aplicată și de alte întreprinderi care prestează servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice/vânzare cu amănuntul care nu sunt în poziție dominantă, se constată că prevederea stabilită în pct. 3.3 al contractului nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între SRL „Făclia” și ÎS „Poșta Moldovei” reprezintă o practică comercială uzuală în cadrul raporturilor juridice dintre distribuitorii de ediții periodice prin abonare și publicațiile periodice, și nu poate fi considerată un abuz de poziție dominantă în sensul Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Observația nr. 5

„Cu referire la constatarea Consiliului Concurenței privind încălcarea de către ÎS „Poșta Moldovei” a art. 11 alin. 2) lit. c) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, prin aplicarea în raporturile cu publicațiile periodice condiții inegale la prestarea serviciilor de distribuire a edițiilor periodice prin abonare în partea ce ține de termenul de transferare a resurselor financiare pentru abonare, cerința cu privire la împachetarea și sortarea tirajelor edițiilor periodice pe centre de postă și tariful pentru prestarea serviciilor de sortare și împachetare, creând unora dintre acestea un dezavantaj concurențial, Vă comunicăm următoarele:

În raportul de investigație prezentat, Consiliul Concurenței a indicat că ÎS „Poșta Moldovei” a stabilit în contractele încheiate cu publicațiile periodice, perioade diferite pentru transferarea resurselor financiare către publicațiile periodice (începând cu data de 25 a fiecărei luni pentru luna curentă; începând cu data de 10 a următoarei luni pentru luna precedentă și începând cu data de 10 până la 20 a următoarei luni pentru luna precedentă) în condițiile în care abonarea anuală are loc în aceeași perioadă pentru toate publicațiile periodice.

În sensul celor expuse, menționăm că prin prisma art. 667 alin. (1) Cod Civil al RM, *părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor*

imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.

Astfel, reiterăm că cu fiecare publicație periodică în parte, contractul de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul a fost încheiat în rezultatul negocierilor desfășurate, părțile stabilind în acest mod conținutul acestuia.

Deopotrivă, prin prisma principiului libertății contractuale, ÎS „Poșta Moldovei” de comun acord cu publicațiile periodice a stabilit inclusiv și conținutul pct.3.3 care prevede termenul de transferare de către întreprindere în beneficiul publicațiilor periodice a sumelor bănești acumulate pentru edițiile periodice distribuite. Mai mult, în acest sens, ținem să evidențiem faptul că stabilirea termenului la care urmează ÎS „Poșta Moldovei” să transfere sumele bănești recepționate de la abonați, s-a efectuat anume la solicitarea publicațiilor periodice cu care nemijlocit s-au încheiat contracte de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul (prin indicarea datei până la care se vor transfera mijloacele bănești sau a perioadei în intervalul căreia se va realiza transferul acestora).”

Poziția Consiliului Concurenței la observația nr. 5

Observația nr. 5 se acceptă din următoarele considerente:

Potrivit art. 666 alin. (1) al Codului civil al Republicii Moldova, *contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.* Totodată, potrivit art. 667 alin. (1) al Codului civil al Republicii Moldova, *părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.*

Astfel, prin Procesul-verbal nr. 1 al ședinței cu membrii grupului de inițiativă a editorilor de presă din 06.10.2014 privind negocierea contractului de distribuire prin abonare și vânzare cu amănuntul a edițiilor periodice pentru anul 2015, remis de ÎS „Poșta Moldovei” prin scrisoarea nr. 20088 din 11.01.2016, clauza prevăzută în pct. 3.3 al contractului, a fost stabilit în următoarea redacție, *lunar, de la data de 10 până la data de 20, poșta transferă pe contul redacției suma acumulată suplimentar, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonați în luna precedentă.*

Însă, pct. 3.3. din contractele încheiate pentru anul 2015 între ÎS „Poșta Moldovei” și revista „Alunelul”, cotidianul „Moldova Suverană”, revista „Literatura și arta” și săptămânalul „Florile Dalbe” prevede că *lunar, începând cu data de 10 a următoarei luni, Poșta transferă pe contul Redacției suma, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonați în luna precedentă.*

Pct. 3.3. din contractele încheiate pentru anul 2015 între ÎS „Poșta Moldovei” și revista „Săptămâna”, „Ziarul Național” și „Ziarul de Gardă” prevede

că lunar, începând cu data de 10 până la 20 a următoarei luni, Poșta transferă pe contul Redacției suma, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonați în luna precedentă.

Pct. 3.3. din contractul încheiat pentru anul 2015 între ÎS „Poșta Moldovei” și ziarul „Tainele sănătății” prevede că *lunar, începând cu data de 25 fiecărei luni, Poșta transferă pe contul Redacției suma, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonați în luna curentă.*

Prin urmare, deși contractul tip de distribuire prin abonare și vânzare cu amănuntul a edițiilor periodice pentru anul 2015 prevedea că *lunar, de la data de 10 până la data de 20, poșta transferă pe contul redacției suma acumulată suplimentar, conform prețului redacțional, pentru edițiile distribuite către abonați în luna precedentă*, totuși din contractele încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și fiecare publicație periodică în parte, se constată că pentru unele publicații periodice această clauză a fost modificată, acest fapt demonstrează că data (perioada) la care urmau a fi transferate mijloacele bănești nu a fost stabilită în mod unilateral de către ÎS „Poșta Moldovei”, ci a fost stabilită ca urmare a negocierilor ulterioare purtate cu fiecare publicație periodică în parte.

Totodată, potrivit celor comunicate de ÎS „Poșta Moldovei” stabilirea termenului la care urmează ÎS „Poșta Moldovei” să transfere sumele bănești recepționate de la abonați, s-a efectuat anume la solicitarea publicațiilor periodice cu care nemijlocit s-au încheiat contracte de distribuire a edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul (prin indicarea datei până la care se vor transfera mijloacele bănești sau a perioadei în intervalul căreia se va realiza transferul acestora).

Observația nr. 6

„Cu referire la argumentul că ÎS „Posta Moldovei” a creat un dezavantaj concurențial în raport cu unele publicații periodice, prin faptul că Publicația Periodică „Tainele Sănătății” a beneficiat de un tarif redus pentru serviciile de sortare și împachetare a edițiilor periodice, în mărime de 0,075 lei pentru un exemplar sau parte separată, precum și prin faptul că contractele încheiate cu unele Publicații Periodice nu conțin clauza referitoare la obligația acestora de a prezenta tirajul edițiilor periodice sortat și împachetat pe Centrele de Poștă, filiale ale ÎS „Posta Moldovei”, reiterăm următoarele:

La data de 02.12.2014, între Publicația Periodică „Săptămâna” SRL, în calitate de executor, pe de o parte și ÎS „Poșta Moldovei”, în calitate de beneficiar, pe de altă parte, a fost încheiat contractul nr. 153/6. În corespundere cu preambulul contractului nominalizat, ÎS „Poșta Moldovei” s-a obligat să presteze, cu titlu gratuit, servicii privind sortarea și împachetarea ziarelor pe Centrele de Poștă, filiale ale ÎS „Poșta Moldovei”, prezentate spre distribuire de către Publicația

Periodică „Săptămâna” SRL, în temeiul contractului nr. 208/2 din 02.12.2014 privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul, iar la rândul său, Publicația Periodică „Săptămâna” SRL, se obligă să amplaseze, cu titlu gratuit, materialele informativ-publicitare ale beneficiarului în edițiile sale periodice (cu excepția anunțurilor privind achiziționarea bunurilor / lucrărilor / serviciilor).

Totodată, Vă comunicăm că la data de 14.01.2015, un contract asemănător a fost încheiat și cu Publicația Periodică „Ziarul Național” SRL.

Astfel, prin contractul nr. 4/6, ÎS „Poșta Moldovei” s-a obligat să presteze, cu titlu gratuit, servicii de sortare și împachetare a ziarelor pe Centre de Poștă, filiale ale ÎS „Poșta Moldovei”, care vor fi prezentate de către Publicația Periodică „Ziarul Național” SRL, spre distribuire, în temeiul contractului nr. 16/2 din 14.01.2015 privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare și vânzare cu amănuntul, iar în schimb, publicația periodică respectivă, s-a obligat să amplaseze, cu titlu gratuit, materialele informative publicitare în edițiile sale periodice.

Deopotrivă, menționăm de către ÎS „Poșta Moldovei” a fost aplicat un tarif redus în raport cu Publicația Periodică „Tainele Sănătății”, reieșind din faptul că la data de 16.12.2014, între aceste părți, a fost încheiat contractul nr. 154/6, prin care părțile au convenit la micșorarea tarifului privind sortarea și împachetarea ziarelor pe Centre de Poștă, filiale ale ÎS „Poșta Moldovei”, de la 0,15 lei la 0,075 lei, pentru 1 exemplar sau parte separată, tarif prevăzut de pct. 6 al Anexei nr. 5 la contractul nr. 181/2 din 16.12.2014 privind distribuirea edițiilor periodice prin abonare, iar în schimb, Publicația Periodică „Tainele Sănătății” SA, s-a obligat să amplaseze, în edițiile sale periodice, materialele informativ-publicitare ale ÎS „Poșta Moldovei”, în costul reducerii sus menționate.”

Poziția Consiliului Concurenței la observația nr. 6

Observația nr. 6 se acceptă din următoarele considerente:

Prin scrisoarea nr. de intrare al Consiliului Concurenței 743 din 08.12.2015, ÎS „Poșta Moldovei” a remis copiile contractelor de amplasarea a materialului informativ-publicitar dintre ÎS „Poșta Moldovei” și Publicația Periodică „Săptămâna” SRL, (contractul nr. 153/6 din 02.12.2014), contractul încheiat cu Publicația Periodică „Ziarul Național” SRL (contractul nr. 4/6 din 14.01.2015) cât și contractului nr. 154/6 din 16.12.2014 dintre ÎS „Poșta Moldovei” și Publicația Periodică „Tainele Sănătății” SA.

Ca urmare a examinării contractelor de amplasarea a materialului informativ-publicitar dintre ÎS „Poșta Moldovei” și Publicația Periodică „Săptămâna” SRL, contractul încheiat cu Publicația Periodică „Ziarul Național” SRL, cât și contractului încheiat cu Publicația Periodică „Tainele Sănătății” SA, se constată că ÎS „Poșta Moldovei” s-a obligat să presteze, cu titlu gratuit, servicii

privind sortarea și împachetarea ziarelor pe centrele de Poștă pentru Publicația Periodică „Ziarul Național” SRL, Publicația Periodică „Săptămâna” SRL în schimbul amplasării, cu titlu gratuit, a materialelor informativ-publicitare ale beneficiarului în edițiile sale periodice, iar Publicației Periodice „Tainele Sănătății” SA să-i acorde o reducere de 0,075 lei.

În aceeași ordine de idei, cu referire la lipsa obligativității Publicației Periodice „Ziarul de Gardă” SRL de a sorta și împacheta ziarele pe centrele de Poștă, potrivit celor comunicate de ÎS „Poșta Moldovei” prin scrisoarea nr. 20088 din 11.01.2016, modalitatea de prezentare a edițiilor periodice de către Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” SRL nu necesită implicarea specialiștilor ÎS „Poșta Moldovei” în vederea împachetării și sortării edițiilor periodice.

Reieșind din cele expuse mai sus, se constată că ÎS „Poșta Moldovei” aplică față de toate publicațiile periodice condiția ce se referă la împachetarea și sortarea tirajului de abonare și de vânzare cu amănuntul pe Centre de Poștă.

În altă ordine de idei, reiterăm faptul că la etapa desfășurării investigației, a elaborării raportului de investigație și desfășurării audierilor, era în vigoare Legea poștei nr. 463 din 18.05.1995. Potrivit art. 3 al Legii poștei nr. 463 din 18.05.1995, serviciile poștale deschise concurenței reprezintă servicii poștale prestate privind coletele și/sau servicii poștale exprese prestate privind corespondența și coletele iar, potrivit art. 15 al Legii poștei nr. 463 din 18.05.1995, serviciile poștale deschise concurenței pot fi prestate atât de „Poșta Moldovei”, cât și de alți operatori de poștă titulari ai licențelor.

Reieșind din prevederile invocate mai sus, distribuirea edițiilor prin abonare făcea parte din serviciile poștale deschise concurenței potrivit Legii poștei nr. 463 din 18.05.1995, și ținând cont de faptul că la acea perioadă Legea poștei nr. 463 din 18.05.1995 nu conținea norme privind raporturile contractuale dintre ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice, aceste raporturi juridice erau reglementate de normele Codului civil al Republicii Moldova. Potrivit art. 667 alin. (1) al Codului civil al Republicii Moldova, *părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.*

Astfel, modalitate de plată în 12 tranșe, luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă stabilită de ÎS „Poșta Moldovei” are la bază prevederile art. 9 lit. f) și art. 18 alin. (1) al Legii nr. 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, precum și prevederile art. 1066 al Codului civil al Republicii Moldova fiind stabilită în scopul garantării creanțelor ce izvorăsc ca urmare a perfectării abonării și recepționării mijloacelor bănești de la abonați potrivit pct. 1.2 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015, încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia”.

La data de 17.03.2016 a fost adoptată Legea comunicațiilor poștale nr. 36

din 17.03.2016. Potrivit art. 25 alin. (1) al legii menționate, furnizor de serviciu universal este desemnat ÎS „Poșta Moldovei” iar, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, furnizorul de serviciu poștal universal încheie contracte cu agenții economici privind furnizarea serviciilor de distribuire a publicațiilor periodice, facturilor, etc.

Potrivit art. 4 alin. (1) al Legii comunicațiilor poștale nr. 36 din 17.03.2016 autoritatea de reglementare este Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (în continuare ANRCETI), Astfel, ANRCETI conform art. 4 alin. (2) lit. b) al Legii comunicațiilor poștale nr. 36 din 17.03.2016 în calitate de autoritate de reglementare are competența de a elabora și de a adopta documente de reglementare în condițiile acestei legi.

Totodată, potrivit art. 40 alin. (4) lit. b) al Legii comunicațiilor poștale nr. 36 din 17.03.2016, Guvernul, în termen de 6 luni va aproba regulile privind prestarea serviciilor poștale.

Ținând cont de faptul că la data încheierii contractelor de distribuire prin abonare a edițiilor periodice pentru anul 2012 - 2016 dintre publicațiile periodice și ÎS „Poșta Moldovei” nu existau reglementări speciale, privind raporturile contractuale dintre prestatorii de servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice și publicațiile periodice, în special reglementări ce vizează modalitatea de achitare/decontare a mijloacelor bănești, astfel, stabilirea modalității de plată în 12 tranșe, luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă s-a făcut în limita cadrului normativ care era în vigoare la acel moment.

În conformitate cu art. 64 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, la data de 11.12.2015 și 28.01.2016 au fost organizate audieri cu participarea reprezentanților ÎS „Poșta Moldovei” și reprezentanților publicațiilor periodice. În cadrul ședințelor de audieri atât reprezentanții publicațiilor periodice cât și reprezentanții ÎS „Poșta Moldovei” și-au expus punctul de vedere cu privire la obiectul supus investigației, menținându-și opiniile exprimate în scris.

Ca urmare a examinării raportului de investigație de către Plen, în coroborare cu observațiile făcute de părți asupra raportului de investigație, audierile care au avut loc și informațiile obținute ulterior remiterii raportului de investigație către părți, constatările din raportul de investigație cu privire la aplicarea de ÎS „Poșta Moldovei” a unei condiții inechitabile de tranzacționare prin pct. 3.3. din contractele încheiate cu publicațiile periodice, aplicarea condițiilor inegale în partea ce ține de cerința cu privire la împachetarea și sortarea tirajelor edițiilor periodice pe centre de poștă au fost apreciate critic și nu au fost susținute de Plen.

Astfel, constatarea ce se referă la aplicarea de către ÎS „Poșta Moldovei” a unei condiții inechitabile de tranzacționare prin pct. 3.3. din contractele încheiate cu publicațiile periodice nu a fost susținută de către Plen ca urmare a analizei

contractelor încheiate între SRL „Făclia” și alți prestatori de servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice (contracte remise de SRL „Făclia” prin scrisoarea nr. 92 din 24.12.2015). din care rezultă că, modalitatea de plată în 12 tranșe, luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă, este aplicată și de alte întreprinderi care prestează servicii de distribuire prin abonare a edițiilor periodice/vânzare cu amănuntul care nu sunt în poziție dominantă.

Totodată, constatarea ce se referă la aplicarea de ÎS „Poșta Moldovei” a condițiilor inegale în partea ce ține de cerința cu privire la împachetarea și sortarea tirajelor edițiilor periodice pe centre de poștă nu a fost susținută de către Plen, ca urmare a analizei contractelor de amplasarea a materialului informativ-publicitar încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și Publicația Periodică „Săptămâna” SRL, Publicația Periodică „Ziarul Național” SRL cât și Publicația Periodică „Tainele Sănătății” SA (scrisoarea ÎS „Poșta Moldovei” nr. de intrare al Consiliului Concurenței 743 din 08.12.2015), și, ca urmare a examinării informației prezentate de ÎS „Poșta Moldovei” prin scrisoarea nr. 20088 din 11.01.2016, în care a comunicat că modalitatea de prezentare a edițiilor periodice de către Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” SRL nu necesită implicarea specialiștilor ÎS „Poșta Moldovei” în vederea împachetării și sortării edițiilor periodice.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012

Analizând acțiunile descrise mai sus, Consiliul Concurenței reține următoarele:

- Conținutul contractelor dintre ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice este propus de către ÎS „Poșta Moldovei”, iar încheierea acestor contracte are loc ca urmare a negocierii și realizării acordului de voință dintre părți. Astfel, în conformitate cu art. 667 alin. (1) al Codului civil al Republicii Moldova părțile contractante, în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, au încheiat aceste contracte și au stabilit conținutul lor.

- Potrivit pct. 3.3. din contractele încheiate cu ziarul „Făclia” (nr. 19/2 din 14.01.2015), revista „NOI” (nr. 35/2 din 30.09.2014), ziarul „Tainele Sănătății” (nr. 181/2 din 16.12.2014), „Ziarul Național” (nr. 16/2 din 14.01.2015), săptămânalul „Florile Dalbe” (nr. 39/2 din 15.10.2014), revista „Alunelul” (nr. 58/2 din 27.10.2014), cotidianul „Moldova Suverană” (nr. 14/2 din 14.01.2015), „Ziarul de Gardă” (nr. 11/2 din 14.01.2015), revista „Săptămâna” (nr. 208/2 din 02.12.2014) și revista „Literatura și arta” (nr. 102/2 din 25.11.2014), transferarea de către ÎS „Poșta Moldovei” în beneficiul publicațiilor periodice a sumelor bănești recepționate de la consumatorii finali, se realizează în 12 tranșe luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă.

- Modalitate de achitare în 12 tranșe luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă este necesară în contextul în care ÎS „Poșta Moldovei” conform pct. 1.2 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia”, recepționează și perfectează abonarea eliberând în acest sens abonaților bon de casă potrivit art. 9 lit. f) al Legii nr. 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, care stabilește că *vânzătorul este obligat să înmâneze bon de casă sau un alt document, care confirmă faptul cumpărării produsului, conform unui regulament aprobat de Guvern*. Iar potrivit art. 18 alin. (1) al Legii nr. 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, *remedierea gratuită a deficiențelor apărute la produs, serviciu, înlocuirea gratuită sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în cadrul termenului de garanție sau termenului de valabilitate, deficiențe care nu sunt imputabile consumatorului, se face necondiționat de către vânzător, prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit prin contract*.

Mai mult ca atât, pct. 4.3 din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia” (cât și contractele încheiate între ÎS „Poșta Moldovei” și publicațiile periodice examinate), prevede doar obligația Redacției de a achita o penalitate de 2200 lei pentru sistarea unui indice prevăzut în Anexa nr. 1 din contract, și nu prevede responsabilitatea Redacției față de abonați în cazul în care Redacția își întrerupe sau sistează activitatea de editare a publicației periodice. Ținând cont de cele expuse mai sus, se constată că, în cazul în care Redacția își întrerupe sau sistează activitatea de editare a publicațiilor periodice, restituirea mijloacelor bănești față de abonați se va face de către ÎS „Poșta Moldovei”.

Totodată, reieșind din clauzele contractul nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia”, se constată că acesta este un contract complex ce conține elemente ale contractului de comision în sensul art. 1061 alin. (1) al Codului civil al Republicii Moldova potrivit căruia *prin contractul de comision, o parte (comisionar) se obligă să încheie acte juridice în nume propriu, dar pe contul celeilalte părți (comitent), iar aceasta să plătească o remunerație (comision)*. În contextul în care, ÎS „Poșta Moldovei” organizează întreg procesul de abonare în raport cu consumatorii, potrivit art. 1061 alin. (2) al Codului civil al Republicii Moldova, *actul juridic încheiat de comisionar cu un terț dă naștere unor drepturi și obligații numai pentru comisionar, chiar și în cazul în care comitentul este numit sau a participat la executarea actului juridic*. Iar potrivit art. 1066 al Codului civil al Republicii Moldova, *în scopul garantării creanțelor ce izvorăsc din contractul de comision, comisionarul este în drept să rețină bunurile care trebuie să le predea comitentului sau persoanelor indicate de acesta*.

Astfel, modalitate de plată în 12 tranșe, luând ca criteriu edițiile periodice

distribuite în luna precedentă/curentă stabilită de ÎS „Poșta Moldovei” are la bază prevederile art. 1066 al Codului civil al Republicii Moldova și a fost stabilită în scopul garantării creanțelor ce izvorăsc ca urmare a perfectării abonării și recepționării mijloacelor bănești de la abonați potrivit pct. 1.2. din contractul nr. 19/2 din 14.01.2015, încheiat între ÎS „Poșta Moldovei” și SRL „Făclia”.

- Analizând contractele prezentate de SRL „Făclia” prin scrisoarea nr. 92 din 24.12.2015 s-a constatat că modalitatea de plată în 12 tranșe, luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă, este practică și de alte întreprinderi care prestează servicii de distribuție prin abonare a edițiilor periodice/vânzare cu amănuntul, fapt care rezultă din contractul încheiat între SRL „Făclia” și SRL „Moldpresa Grup” (pct. 4.1 din contractul nr. 5z din 10.09.2014), contractul încheiat între SRL „Făclia” și SRL „Ediții Periodice” (pct. 3.2 din contractul nr. 2/101-68 din 30.09.2014), și din contractul încheiat între SRL „Făclia” și ÎI „Deleu-Delev” (pct. 3.3 din contractul nr. 01/15 din 20.01.2015).

Prin urmare, reieșind din faptul că modalitatea de plată în 12 tranșe, luând ca criteriu edițiile periodice distribuite în luna precedentă/curentă, este aplicată și de alte întreprinderi care prestează servicii de distribuție prin abonare a edițiilor periodice/vânzare cu amănuntul care nu sunt în poziție dominantă, se constată că prevederea stabilită în pct. 3.3 al contractului nr. 19/2 din 14.01.2015 încheiat între SRL „Făclia” și ÎS „Poșta Moldovei” reprezintă o practică comercială uzuală în cadrul raporturilor juridice dintre distribuitorii de ediții periodice prin abonare și publicațiile periodice, și nu poate fi considerată un abuz de poziție dominantă în sensul Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

- În aceeași ordine de idei, condiția privind sortarea și împachetarea tirajului de abonare și de vânzare cu amănuntul pe Centre de poștă este aplicată de ÎS „Poșta Moldovei” față de toate publicațiile periodice.

- La momentul încheierii contractelor de distribuție prin abonare a edițiilor periodice pentru anul 2012 - 2015 raporturile contractuale dintre publicațiile periodice și ÎS „Poșta Moldovei” erau reglementate doar de Codul civil al Republicii Moldova și nu existau reglementări speciale privind raporturile contractuale dintre prestatorii de servicii de distribuție prin abonare a edițiilor periodice și publicațiile periodice, în special reglementări ce vizează modalitatea de achitare/decontare a mijloacelor bănești.

Prin urmare, din argumentele invocate mai sus rezultă că pe parcursul desfășurării investigației nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea de către ÎS „Poșta Moldovei” a prevederilor art. 11 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni.

Reieșind din constatările expuse mai sus, în temeiul art. 39, art. 41 și art. 65 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A înceta examinarea cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 21 din 05.06.2015, în legătură cu faptul că pe parcursul desfășurării investigației nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea de către ÎS „Poșta Moldovei” a prevederilor art. 11 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni.
2. A informa Guvernul Republicii Moldova despre prezenta Decizie.
3. A informa Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației despre prezenta Decizie.
4. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE